

KURIER POLSKI

Rok V

Centrala telefoniczna IKP Bydgoszcz 33-41 i 33-42
Naczelny redaktor 19-07
Sekretariat redakcji przyjmuje od godz. 10 - 12

Czwartek, dnia 18 sierpnia 1949 r.

Konto PKO „Zryw” nr VI-185. PKO IKP nr VI-140
Konto żyrowe nr 5622
w Narodowym Banku Polskim oddz. w Bydgoszczy

Nr 226

Ataki prasy USA
na rząd brytyjski

WRAZ ze zbliżaniem się terminu brytyjsko-amerykańskiej konferencji w Waszyngtonie na tematy gospodarcze i walutowe wzmagają się ataki znacznego odłamu prasy amerykańskiej na Wielką Brytanię, a zwłaszcza na rząd Labour Party, jako odpowiedzialny za brytyjski kryzys dolarowy.

Dzienniki „Chicago Tribune” i „New York Herald Tribune” zapytują, jak długo Stany Zjednoczone mają „utrzymywać Wielką Brytanię i jej biurokratyczny rząd”, który nie wykazuje żadnej umiejętności walki z trudnościami walutowymi i gospodarczymi. Oba te dzienniki domagają się dewaluacji funta.

Na kolonii letniej TPD

W najpiękniejszych zakątkach całego kraju rozlokowane są tętniącą siecią organizowane przez TPD kolonie letnie.

W Przepańkowie, pow. Wyrzysk, w dawnej siedzibie obszar nika niemieckiego spędzają wakacje dzieci pracowników bydgoskich zakładów pracy m. in. Spółdzielni Wydawniczej „Zryw”. W bardzo dobrych warunkach i pod staranną opieką kierownika kolonii, którym jest student UMK, p. Czyżowski, naszym milusińskim szybko mija czas wśród wesółych zabaw. Przy kolonii zorganizowany został również dziecięcy klub dla dzieci miejscowej ludności wiejskiej.

Zespół baletowy złożony z dzieci przebywających na kolonii, wykazuje — jak widzimy na zdjęciu — wysoki poziom, zdobywając sobie zaufanie oklaski.

Foto — IKP

Coraz bliżej
Kantonu

Agencja Reutera donosi, że chińskie wojska ludowe wkroczyły do prowincji Kwantung i znajdują się około 220 km od tymczasowej stolicy rządu kuomintangowskiego — Kantonu.

Bardziej na wschód oddziały wojsk ludowych znajdują się na przedmieściach miasta Fuczou — stolicy prowincji Fukien. Wojska kuomintangowskie opuszczają w popłochu miasto.

„Nowy świat”
to nie Ameryka,
a Związek Radziecki

PRZEBYWAJĄCY obecnie w Czechosłowacji wybitny poeta i działacz społeczny Chile — Pablo Neruda — złożył na konferencji prasowej oświadczenie, w którym podzielił się swymi wrażeniami z pobytu w ZSRR. Oświadczył on m. in., że „wielki lud nazywa Amerykę „nowym światem”. Nazwa ta nie odpowiada rzeczywistości. Nowy świat rozpoczyna się w Związku Radzieckim, ogarnia on również kraje demokracji ludowej. Ameryka — to stary świat, świat ujarzmiania człowieka pracującego, świat podlegający wojennym, świat ucisku narodowego”.

Mówiąc o zbliżającym się kongresie w obronie pokoju w Meksyku, Pablo Neruda wskazał, że weźmie w nim udział ponad 1.500 delegatów. Zakomunikował on również, że ambasada brytyjska nie wydała mu dotąd wizy tranzytowej, koniecznej do wyjazdu do Ameryki Łacińskiej. W ten sposób ambasada brytyjska usuwa przeszkodę w udziale Pablo Nerudy w kongresie w Meksyku.

Także w Niemczech zachodnich
budzi się zrozumienie
dla współpracy z Polską i Czechosłowacją
Przywódca KPD, Reimann, o wynikach wyborów

Przywódca Niemieckiej Partii Komunistycznej w Niemczech zachodnich Max Reimann udzielił korespondentowi PAP wywiadu, w którym podał ocenę wyników wyborów przeprowadzonych w Niemczech zachodnich.

Jeszcze tylko do 20 bm.

przyjmują listonosze zamówienia
na prenumeratę

„Ilustrowanego Kuriera Polskiego”
na miesiąc w r z e s i e ń.

Przypominamy, że w prenumeracie „IKP” kosztuje miesięcznie za ledwie 120 zł. Jest to wobec tego najtańsza i najkorzystniejsza forma zapewnienia sobie codziennej i regularnej dostawy naszego pisma.

Pamiętajcie!

Termin zamówienia „IKP” a listonoszy upływa 20 bm. t.j. w najbliższą sobotę.

Plan inwestycyjny „Motozbytu”

Stacje obsługi samochodów
gęstą siecią pokryją kraj

W SZCZECINIE odbyły się trzydniowe obrady szóstej krajowej rady Centrali Handlowej Przemysłu Motoryzacyjnego „Motozbyt”. Na naradzie omówiono m. in. plan inwestycyjny Centrali.

Wygasają
wielkie piece

PRASA belgijska donosi o dalszym pogłębianiu się kryzysu w ciężkim przemyśle. W ciągu ostatnich kilku tygodni zgazono, z braku zamówień w belgijskich stalowniach, hutach i cynkowniach, 13 wielkich pieców (na 55 istniejących), oraz ograniczono tygodnie robocze do 5 i 4 dni. Jednocześnie dyrekcje przedsiębiorstw obniżyły płace o ponad 10 proc.

Nowe misje
amerykańskie

JAK DONOSI korespondent dziennika „New York Times” z Hagi — Departament Stanu USA w związku z tzw. programem uzbrojenia wysłała do Europy specjalną misję.

Szczególnie duży nacisk położony jest na rozbudowę stacji obsługi samochodów, które zajmować się będą także naprawami średnimi.

W wyniku przewidzianej rozbudowy krajowego przemysłu motoryzacyjnego, w 1955 roku gros potrzeb w zakresie zaopatrzenia w sprzęt motoryzacyjny pokrywać będziemy z produkcji krajowej, mimo, że ilość pojazdów mechanicznych będzie wówczas o 60 proc. większa niż obecnie. W odniesieniu do niektórych typów pojazdów jak i artykułów ubocznych, produkcja krajowa opanuje całe zapotrzebowanie. Rozpoczniemy na wielką skalę produkcję samochodową, a produkcja ciągników, która już obecnie jest poważnie zaważana, będzie w 1955 r. przeszła 5 razy większa, niż w roku bieżącym. Płynięcie stąd konieczność daleko idącej rozbudowy aparatu handlowego „Motozbytu”, obok tego zaś — sieci stacji obsługi samochodów.

Max Reimann zaznaczył, że KPD mimo prowokacji, aktów terroru i przeszkód jakie czyniły władze poszczególnych krajów oraz władze lokalne — w porównaniu z okupantami nie tylko nie zachwiała się lecz w porównaniu z zesłorocznymi wyborami do gmin — zwiększyła ona w 30 miastach przemysłowych swój stan posiadania o 35 proc.

KPD otrzymała tak poważną ilość głosów choć nie schlebiała wyborcom i rzuciła takie hasła, które odpowiadają istotnym interesom narodu niemieckiego, bez względu na to, czy hasła te są popularne czy niepopularne. „Mam tu na myśli — powiedział Reimann — sprawę granicy na Odrze i Nysie. KPD zajęła w sprawie tej stanowisko, nie budzące żadnych wątpliwości. Tak samo jasno i niedwuznacznie skryształizowaliśmy nasze stanowisko w sprawie urzędzenia i zaaklimatyzowania przesiedleńców. Należy podkreślić, że problemy te, a w szczególności sprawa granicy nad Odrą i Nysą — zostały po raz pierwszy przedstawione i wyjaśnione ludności Niemiec zachodnich na wiecach wyborczych KPD. Mimo pozytywnego ustosunkowania się do granicy nad Odrą i Nysą, KPD zachowała pozycję czołowej partii w Niemczech zachodnich — z punktu widzenia ilości zdobytych głosów.

Na masowych zebraniach — zaznacza Reimann — przemawiałem na temat stosunku Niemiec do Polski, Czechosłowacji i innych krajów Europy wschodniej. Spotykałem się z aplauzem. Dowodzi to, że ludzie zaczynają pojmować, że w interesie pokoju i ożywienia stosunków handlowych — powinno nastąpić porozumienie Niemiec z Polską i Czechosłowacją.

Powyższe okoliczności świadczą o tym, że również w Niemczech zachodnich kształtują się nowe pojęcia w sprawie stosunku Niemiec do Polski i Czechosłowacji”.

Milionowe
dochody trustów

TYGODNIK „Le Front” donosi, że dochód towarzystwa akcyjnego, kontrolującego Kanał Sueski, wyniósł w roku bieżącym 7.887 milionów franków francuskich, czyli o ponad 4 miliardy więcej, niż w roku ub.

Prowokacje
na pograniczu Albanii

Wojska albańskie wyparły agresorów

Min. Obrony Narodowej Albańskiej Republiki Ludowej ogłosiło komunikat o nowych prowokacjach greckich wojsk monarchistycznych na granicy grecko-albańskiej.

Pozdrowienia
Centralnej Rady Z.Z.

Centralna Rada Związków Zawodowych przelała do Budapesztu depeszę pozdrawiającą w imieniu polskiej klasy robotniczej, zrzeszonej w związkach zawodowych, młodzież świata manifestującą na Festiwalu Młodzieży Demokratycznej swą jedność, siłę i niezłomną wolę walki o pokój, demokrację i swe słuszne prawa.

Występy zespołów
młodzieżowych

W poniedziałek wieczorem rozpoczęły się w Budapeszcie występy młodzieżowych zespołów artystycznych, biorących udział w Światowym Festiwalu Młodzieży Demokratycznej.

Jako pierwsze wystąpiły m. in. zespoły młodzieży Związku Radzieckiego, Węgier, Chin, Bułgarii Grecji demokr. i Polski.

Katastrofalna posucha
w Afryce południowej

Agencja Belga donosi z Johannesburga o strasznej posusze, jaka nawiedziła Afrykę południową. W wyniku suszy, na olbrzymich połaciach kraju panuje głód i niedza. Bydło pada z braku wody. Przewiduje się, że we wschodniej prowincji Unii zbierze się 10 razy mniej zboża, niż w roku ubiegłym.

Komunikat stwierdza, że w nocy z 13 na 14 sierpnia greckie wojska monarcho-faszystowskie w sile około dwóch brygad przekroczyły przy poparciu artylerii granicę albańską w rejonie miejscowości Bileszto.

Komunikat stwierdza dalej, że wojska albańskie podjęły kontrnatarcie i zmusiły greckie wojska faszystowskie do opuszczenia terytorium Albanii. Na terytorium Albanii znaleziono 26 zabitych żołnierzy armii ateńskiej. Ogółem wojska faszystowskie straciły ok. 300 żołnierzy w zabitych i rannych.

Jeden z wziętych do niewoli żołnierzy armii monarcho-faszystowskiej oświadczył, że w dniu 12 sierpnia przeprowadził z terytorium Albanii do Grecji w rejonie Leskoviku około 50 rannych żołnierzy ateńskich. Żołnierze ci zostali ranni na terytorium Albanii o 200 metrów od granicy.

Przed amerykańskim
kongresem
w obronie pokoju

NOWOJORSKIE biuro ogólnopokojowe ogłosiło apel, wzywający ludność amerykańską do poparcia kongresu, który odbędzie się w Meksyku między 5 a 10 września br. Apel stwierdza, że celem kongresu jest przedyskutowanie sposobów, któreby zapobiegły wybuchowi nowej wojny.

Na przekór usilowaniom imperialistów

SFZZ jest dziś silniejsza niż kiedykolwiek przed tym

Przemówienie Aleksandra Zawadzkiego na plenum CRZZ

II Światowy Kongres Związków Zawodowych w Mediolanie przejdzie do historii jako kongres ważnych rozstrzygnięć dotyczących międzynarodowego ruchu zawodowego: walki o pokój, o utrzymanie i dalszy rozwój SFZZ, o poprawę ekonomicznych i społecznych warunków bytu mas pracujących, o prawa związków zawodowych i o zniesienie dyskryminacji mas pracujących w każdej postaci — rasowej, narodowej, religijnej czy politycznej — stwierdził na wstępie swego przemówienia Aleksander Zawadzki.

Ocena 4-letniej działalności SFZZ dokonana na kongresie wykazuje, że zgodnie z uchwałami konferencji londyńskiej i paryskiego kongresu — SFZZ organizowała i jednoczyła związki zawodowe całego świata bez względu na rasowe, narodowe, religijne i polityczne różnice ich członków. SFZZ walczyła zdecydowanie przeciw niebezpieczeństwu wojny, stojąc na stanowisku, iż współpraca wszystkich narodów w kierunku utrwalenia pokoju jest możliwa i konieczna.

Generalissimus Stalin przyjął ambasadora USA

PRASA radziecka podała, iż generalissimus Stalin przyjął w audiencji ambasadora USA w Moskwie — Allana Kirka.

mo przeszkód stawianych przez prawników przywódców TUC i CIO.

SFZZ walczyła i walczy przeciw wszelkim próbom rozbijania jedności związków zawodowych. Kongres mediolański potępił rozłamową robotę przywódców TUC i CIO, jaka prowadził oni od r. 1947. Kongres stwierdził, że na przekór usilowaniom imperialistów i ich agentów w ruchu robotniczym, SFZZ jest dziś silniejsza i bardziej zwarta niż kiedykolwiek przed tym. Federacja liczy 71.786.000 członków z 47 krajów, wobec 65 milionów członków z r. 1945.

Po tej ocenie 4-letniej działalności SFZZ, Al. Zawadzki przeszedł do omówienia bieżących zagadnień, nad którymi obradował Kongres. Na czoło obrad wysunęły się dwie podstawowe sprawy: walka o utrzymanie pokoju i o demokratyczne prawa narodów oraz walka o dalsze wzmocnienie jedności szeregów Federacji.

Kongres mediolański wezwał centrale krajowe związków zawodowych do zmobilizowania jak najszerzej mas pracujących dla obrony praw i swobód związków zawodowych, gwałconych przez rządy kapitalistyczne. Kongres podkreślił również ogromny wkład związków zawodowych ZSRR i krajów demokracji ludowej w obronę pokoju i jedności Federacji. Zupełnie inaczej układają się stosunki w krajach kapitalistycznych, gdzie położenie klasy robotniczej stale się pogarsza.

Przedstawiając sytuację w Stanach Zjednoczonych, w Grecji, w Hiszpanii, we Włoszech, Francji i Anglii a następnie niewolnicze warunki pracy, dyskryminację narodowościową i rasową oraz terror panujący w krajach kolonialnych i zależnych — mówca przeszedł do omówienia uchwał kongresu mediolańskiego, wytyczających zadania SFZZ w dziedzinie wspierania wyzwoleniejszej walki tych krajów.

Referując następnie zagadnienia organizacyjne, nad którymi obradował Kongres — przewodniczący CRZZ zajął się przede wszystkim problemem departamentów zawodowych, które powinny stanowić podstawowe ogniwo SFZZ i stać się ośrodkami jedności oraz walki o poprawę warunków gospodarczych i społecznych mas pracujących na całym świecie.

W drugiej części przemówienia przewodniczący CRZZ omówił zadania, jakie stoją obecnie przed polskim ruchem zawodowym, kierującym się wytycznymi uchwał II Światowego Kongresu Zw. Zaw.

Nawiązując do uchwały watykańskiej mówca podkreślił, że została ona ogłoszona tuż po wyrażeniu niendanej próbie rozbicia SFZZ i w obliczu dalszego potężnego wzrostu sił klasy robotniczej i międzynarodowych sił pokoju i postępu. Siły reakcji poczuły się zmuszone sięgnąć po nowe rezerwy.

Naszym zadaniem — w odpowiedzi na nowe posunięcia starego świata — jest pokrzyżować zamiary wrogów pokoju i postępu i osiągnąć nowe zwycięstwo na drodze do socjalizmu.

ŁAŃCUCH OFIAR na odbudowę Zamku Warszawskiego

Narodowe zabytki kulturalne i pomniki historyczne stanowią własność całego narodu. Cały też naród odbuduje zniszczony wandalami Zamek Warszawski, który stanie się łańcuchem wiążącym z naszą przeszłością historyczną dzisiejsze pokolenie budujące przyszłość.

Redakcja „Ilustrowanego Kuriera Polskiego” wzywa swych wszystkich Czytelników do składania ofiar na odbudowę Zamku. W tym celu otworzyła listę składek, którą będzie drukować na łamach swego pisma. Zadeklarowane sumy należy wpłacić na konto Ilustrowanego Kuriera Polskiego w Bydgoszczy, konto PKO nr VI-1720 [łańcuch ofiar na odbudowę Zamku Warszawskiego]. O wpłacie i wezwaniu dalszych osób do kontynuowania łańcucha [podając ich dokładne adresy] prosimy zawiadomić redakcję IKP — Bydgoszcz, Armii Czerwonej 20 — na piśmie.

Lp.	Nazwisko	Kwota zł	Wzywa do kontynuowania łańcucha
72.	St. Bała Bydgoszcz.	1.000	mgr Stefana Urbańskiego, dyr. Handl. Centr. Rz. Przedst. Sp. Państw. W-wa, Sniadeckich 12, mgr Jastrzębskiego, dyr. Zakł. Doskonał. Rzem. [Szczecin, Pl. Kilińskiego 3], W. Kuczmę, prezesa Izby Rzem. [Bydg., Al. 1 Maja 21], Fl. Nasiadka, prezesa Woj. Zw. Cechów Piekarzy [Bydg., Armii Czerwonej 10], W. Bigońskiego, st. Cechu Cukierników [Bydg., Świętojańska 2], L. Siudzińskiego, kier. kursu cukierników [Bydg., Długa 29], L. Zdrojewskiego, st. Cechu Piekarzy [Bydg., Garbary 9].
73.	Cz. Grzenka Bydgoszcz	500	Franciszka Kaweckiego, Jana Grzeszaka i Bolesława Ciepeliowskiego zatrudnionych w Izbie Kontroli Rach. P.-czł i Telekom. Bydgoszcz, Michała Malinowskiego [Bydgoszcz, RSW „Prasa”], Stanisława Siwickiego [Bydg., RSW „Prasa”].
74.	J. Lewandowski Bydgoszcz	100	A. Szewczko [Swiecie, Wincentego 10], Helenę Ziółkowską [Grudziądz, Rynek].
75.	W. Szewczko Bydgoszcz	100	adw. J. Chmielowskiego [Wrzeszcz, Jaśkow. Dolina 46 a m. 10], adw. J. Kanfego Fabińskiego [Wrzeszcz, Parkowa 8], adw. Edmunda Kaweckiego [Wrzeszcz, Grunwaldzka 34], adw. Mieczysława Krawczyńskiego [Wrzeszcz, Małejki 9], adw. Edm. Masiaka [Wrzeszcz, Grunwaldzka 42], adw. Wł. Jerzego Zycha [Wrzeszcz, Pnińskiego 1], adw. Tadeusza Kuligowskiego [Sopot, Paderewskiego 1], adw. Romana Dąbrowskiego [Sopot, Wojska Polskiego 17], adw. Andrzeja Orłowicza [Sopot, Sobieskiego 1], adw. T. Gołubowska-Braniecka [Gdynia, Świętojańska 18/3], adw. Zdzisława Machetę [Gdynia, Świętojańska 60].
76.	Adw. Bol. Włacek Gdańsk-Wrzeszcz	1.000	Sien. Hornbergiera, nacz. Obw. Urz. Poczt. Toruń 1, Damazego Kocińskiego, nacz. Obw. Urz. Poczt. Włocławek.
77.	L. Boryczka Bydgoszcz	250	Czesława Ronowicza, naczelnika Obw. Urz. Poczt.-Telekom., Inowrocław 1, Czesława Stupnińskiego, nacz. Poczt. Urz. Przewoz. Gdańsk, Jana Worzałę, nacz. Poczt. Urz. Przewoz. Gdynia.
78.	J. Król Bydgoszcz	500	

Sprostowanie: adres wezwanego przez red. Kleszę Fr. Walaszczyka brzmi: Łódź, ul. dra Próchnika 53. Nazwisko wezwanego przez red. Kleszę brzmi: prof. Bolesław Busiakiewicz, Łódź, Polskie Radio.

Konferencja Międzynarodowej Federacji Zw. Nauczycieli przyjęła projekt statutu

W CZWARTYM dniu obrad konferencji Międzyn. Federacji Związków Nauczycielskich na sale posiedzeń przybyła delegacja polskich nauczycieli ze wszystkich kursów nauczycielskich, która witając konferencję wreczyła prezydium bukiety biało-czerwonych kwiatów. W imieniu delegacji przemówił nauczyciel przedstawiciel szkoły z Zamościa — Cz. Skarbek.

Z kolei przewodnictwo obrad objęła przewodnicząca delegacji radzieckiej Nadzieja Parfionowa. Projekt statutu Międzyn. Federacji Związków Nauczycielskich odczytał przewodniczący delegacji węgierskiej Ernest Beki. Projekt statutu przyjęty został jednogłośnie wśród burzliwych oklasków.

W dalszym ciągu obrad sekretarz gen. Federacji — Delanon zgłosił wniosek przyłączenia do Międzynarodowej Federacji Zw. Nauczycielskich — związków nauczycielskich wietnamskich, północnej Korei, Mongolii, Tunisu i Chin. Zebrani jednomyślnie uchwalili przyjęcie wszystkich tych związków. Obrady trwają.

Portier
TADEUSZ KRASZEWSKI
KLUBU MANKUTÓW

25

— Był zawsze bardzo przyjaźnie nastrojony do całej naszej rodziny — odpowiedziała dość niepewnym tonem Elżunia — Ale... pan Wiktor trochę zachwiał we mnie dotychczasowe zaufanie do niego.

— Nie rozważajmy jego możliwości psychicznych. Chodzi o to czy niejako fizycznie było to możliwe. Zalóżmy taki przebieg wypadków: pan Mazurek żegna się z ojcem pani wychodzi z domu, ale nie opuszcza ogrodu. Ukrywa się na przykład w krzewach. Nie nie ryzykuje Prawda? Jeśli pani go ujrzy, może powiedzieć poprostu że chce się z panią pożegnać. Dalej! Pani po powrocie do domu, wychodzi znów, aby zamknąć furtkę. Ojciec w tym czasie zamyka okiennice. Czy, je zamknąć, trzeba wyjść nazewnątrz?

— Nie! Są zamykane od środka.

— Doskonale. Więc pan Mazurek, zaczajony w krzakach, widzi panią wychodzącą z domu. Zostawiła pani przy tym za sobą drzwi otwarte?

— Tak! — przyznała Elżunia.

— Słyszysz stuk zamykanych okiennic. Może więc wślizgnąć się do przedpokoju. Zna świetnie rozkład mieszkania. Wie, że nikt go nie zobaczy, gdy ukryje się za drzwiczkami, zakrywającymi wejście do piwnicy. W razie gdyby komuś z państwa przyszło do głowy zajrzeć na schodki, zdąży z powodzeniem zbiec do piwnicy i ukryć się w jakimś zakamarku. Wątpię, aby państwo mieli zwyczaj szeszekować piwnicę codziennie, przed pójściem na spoczynek.

— Gdzie tam! — zgodziła się Elżunia.

— I pan Mazurek wie o tym. Na wszelki wypadek tylko zdjął buty, aby móc eicho biegać po schodach. Wszy-

stko jednak idzie zgodnie z jego planem. Państwo idą na górę. Mazurek czeka jeszcze. Może godzinę, może dłużej. Potem cichutko wychodzi z ukrycia. Czy wiedział gdzie ukryte są papiery?

— Nie zwierzałam mu się z tego. Ale... Pan mówi tak przekonująco że i ja zaczynam podejrzewać i szukać dowodów dla swych podejrzeń — przyznała Elżunia. — Mazurek znał obie skrytki i... mógł się domyślać, że użył ich w tym wypadku.

— Może nam pani opisać te skrytki — wtracił nagle Gulden, któremu zdziwiło się trochę milczenie słuchania.

— Jedną miałam w kredensie — zeznawała posłusznie Elżunia. — Pan zna nasz kredens, Stary ogromny grat z wypłukłymi nakładanymi rzeźbami na wszystkich drzwiczkach. Na dolnych wspaniałe owoce, na górnych — dziewczyna. Otóż na środkowej części rzeźba przedstawia wiszące jelenia, w otoczeniu emblematów myśliwstwa. Pod jeleniem znajduje się skrytka o głębokości pięciu mniej więcej, szerokości — dwunastu i wysokości czterdziestu centymetrów. Mogłam w niej z powodzeniem ulokować porządną paczkę złożonych arkuszy papieru. Skrytka jest doskonale zamaskowana. Aby ją otworzyć, trzeba schwycić jelenia za głowę i pociągnąć ją lekko w dół. Wtedy głowa odsuwa się od tułowia i zwalnia łącząc ją zasuwkę. Potem pociąga się jelenia za nogę i tułów otwiera się, jak drzwiczki na zawiasach.

— Bardzo ciekawe! — stwierdził Gulden.

— Mój dziadek był stolarzem i sam robił ten kredens. Zmajstrował więc skrytkę, w której chował różne dokumenty — wyjaśniła Elżunia.

— A skrytka w łazience? — spytał z kolei Zylasty.

— To jest stalowa kasetka, wmurowana w ścianę. Wbudował ją Stefan. Był jeszcze wtedy studentem politechniki. Przyjeżdżał do domu na wakacje. Namówił wtedy ojca aby unowocześnił nasz stary domek i urządzić w nim łazienkę. Ponieważ miał dużo czasu, a chodziło o oszczędności, więc sam zabawił się w instalatora i murarza. Wpadło mu też do głowy, aby w łazience urządzić skrytkę. Drzwiczki zamaskowane są lustrem, które wisi nad umywalką. Trzeba zdjąć lustro, a drzwiczki

otworzyć kluczykiem. Ale... tego kluczyka nie strzeże się u nas zbyt. — Gdzie leżał ostatniej nocy? — spytał Zylasty. — W saloniku na stole stoi metalowa patera. Na niej leżą różne drobniaki fotografie, pocztówki z życzeniami świątecznymi... Wśród nich kluczyk. — Rano kluczyk był na miejscu? Ale to nic nie znaczy. Złodziej mógł go położyć po wykradzeniu papierów Mazurek zresztą miał czas na zdjęcie odcisku z kluczyka i dorobieniu duplikatu. — Tak! Niewątpliwie! — przyznała Elżunia. — Ostatnie pytanie — ciągnął Zylasty. — Gdzie była schowana pozostała część papierów? Oczywiście — zastrzeg się szybko — odpowiedzi na to pytanie może nam pani odmówić, jeśli... — Pan żartuje, panie redaktorze — odparła żywo — Zresztą nawet nie mając do panów pełnego zaufania, mogłabym powiedzieć, ponieważ schowałam je gdzieś — dziej. Ale i to panom powiem. Resztę papierów ukryłam, ot tak, po babzku. Na biurczku w moim pokoju stało duże pudło z papeterią: trochę czystego papieru, koperty, stare listy. Otóż poszczególne arkusze z papieru Stefana porozkładałam do kopert i ułożyłam w pudełku, jak gdyby nigdy nic. — Doskonale pomysł! — przyznali zgodnie obaj dzień niktarze. — Rozumowałam, że żadnemu złodziejowi nie przyjdzie do głowy, ażeby szukać cennych papierów w pudełku, stojącym na wierzchu. A byłam pewna, że w domu nikt mi przypadkowo tego pudełka nie ruszy. Po stwierdzeniu, że obie skrytki zostały opróżnione włożyłam pudełko do kasetki w łazience. Przypuszczam, że jeśli złodziej wróci aby szukać reszty papierów, nie będzie chyba zaglądał do raz już spenetrowanej skrytki — zakończyła swą relację Elżunia. — Kluczyk, oczywiście, zabrała pani ze sobą — zauważył Gulden. — Nie! Położyłam go na zwykłym miejscu w saloniku, na parterze. Gdyby ojciec przypadkiem chciał wyjść z kasetki, robiłby niepotrzebny alarm, nie znalazłszy klucza na miejscu.

Polacy w Niemczech

Doniosła rola Związku Polaków w Niemczech

Poznań, w sierpniu. **Z**łoty Jakub Przybylski, złożył na wieczny spoczynek w Poznaniu zeszedł do grobu jeden z czołowych działaczy Polonii w Niemczech, prezes III Dzielnicy Związku Polaków. Doniosła rola, jaka wśród naszej emigracji w Niemczech odegrał Związek Polaków, skłania nas do zwrócenia szczególnej uwagi na działalność tego związku. Jakub Przybylski, w pierwszych dniach po skończeniu się II wojny światowej skierowuje działalność III dzielnicy Zw. Polaków na przygotowanie repatriacji wszystkich Westfaliaków do kraju. Związek ten powstał z emigrantów — robotników i chłopów i stał się naczelną organizacją Polaków w Rzeszy stanowiącą odpowiedź na zwiększone po pierwszej wojnie światowej zapędy germanizacyjne kierowników ówczesnej Rzeszy.

Organizację tego typu powstawały samorzutnie wśród wielkich skupisk robotniczych w ub. wieku, kiedy emigracja polska do Rzeszy przybrała na sile. Celem ich było utrzymanie ducha polskiego na obczyźnie. Rozpoczęto od zakładania chorów, organizowania towarzystw gimnastycznych „Sokół”. Przyszła także kolej na organizację stajacą w obronie zagrożonej strony materialnej. Zjednoczenie Zawodowe Polaków założone przez śp. posła Franciszka Mańkowskiego. W ten sposób powstały trzy komitety rozrzucone po wszystkich częściach Rzeszy. Były nimi: Polski Komitet Wykonawczy, który swym zasięgiem obejmował Westfalię, Komitet Polaków na Obczyźnie, w Berlinie i Zw. Polaków b. Prus. Wsch.

Gdy po zakończeniu pierwszej wojny światowej wzmożło się prześladowanie Polaków w Rzeszy, Polonia tamtejsza na swym zjeździe w Berlinie postanowiła w dniu 13 grudnia 1922 r. powołać do życia Związek Polaków, jako organizację koncentrującą wszystkie wysiłki w kierunku utrzymania i liczebności związkowej i siły. Związek podzielono na 5 dzielnic. Pierwsza obejmowała Górny i Dolny Śląsk, z siedzibą w Opolu, druga — Berlin i okolice, z siedzibą w stolicy Rzeszy, trzecia, której prezesował Jakub Przybylski, obejmowała swym zasięgiem Westfalię i Nadrenię, a więc całe zachodnie Niemcy. Siedziba jej było miasto Bochum, największe skupisko polskie na zachodzie Rzeszy. Czwarta dzielnica, mająca swą siedzibę w Olsztynie obejmowała swym zasięgiem Warmię, Mazury i Ziemię Małbor-

ska. Piątą wreszcie — z siedzibą w Złotowie, obejmowała Polaków osiadłych we wschodnim paśmie nadgranicznym.

Związek prowadził kursy oświatowe dla wychodźstwa a także zakładając spółdzielnie kredytowe i rolniczo-handlowe (Banki Ludowe i Rolniki) dbał o jego gospodarczy stan posiadania. Najważniejszym posunięciem Związku, które miało otworzyć oczy zagranicy na liczebność Polaków w Rzeszy i na ich tragiczny los, grożący wszystkim wynarodowieniem, był Kongres Związku w 1938 r. Jak wiadomo, Hitler przeprowadzał wtedy w Rzeszy powszechny spis ludności, tym charakterystyczny, że arkusze spisowe nie zawierały rubryki „narodowość”. Zastępowała ją rubryka „obywatelstwo”. Wówczas to zjazd stał się manifestacją siły przywiązania Polaków w Niemczech do swej Ojczyzny, nieugiętej ich woli utrzymania polskości. Zjazd uchwalił również owe znane „5 prawd Polaków na obczyźnie” „credo” całego naszego wychodźstwa.

Krótko po tej manifestacji, która wywarła ogromne wrażenie w całej Europie, wybuchła wojna.

Znaczna liczba czynnych działaczy związku dostała się do wiewiórek, obozów koncentracyjnych i komór gazowych. Nie zniechęcało to jednak członków. Po zakończeniu wojny, przyłączenie do Polski Ziemi Odzyskanych spowodowało także włączenie do macierzy terenu dotychczasowej działalności trzech dzielnic Związku Polaków. Pozostały tylko: Druga Dzielnica w Berlinie i Trzecia w Westfalii, która jednak dzięki takim ludziodziom, jak Jakub Przybylski, likwiduje się sama bo wszyscy postanowili wrócić do kraju.

Emigranci westfalscy pochodzący w przygniatającej swej większości z rodzin robotniczych i brycznych i rolnych wykazali, że zrozumieli znaczenie powstania Polski Ludowej. Wracając gremialnie, mimo trudności, na jakie natrafiali ze strony zachodnich władz okupacyjnych. Wracając, jak po pierwszej wojnie wrócili ich starsi koledzy i towarzysze z Franciszkiem Mańkowskim na czele.

Czelejszemu powrotowi patronował śp. Jakub Przybylski, który — osobiście chciał wrócić jako ostatni. Wrócił wcześniej — nie z własnej woli.

Człowiek zdobywa stratosferę

W swej niepokromionej ciekawości, która jest — jak wiadomo — „pierwszym stopniem do odkrycia natury promieni kosmicznych, o których sądzono wówczas, że są emanacją ziemskich pierwiastków promieniotwórczych, wznosił się w otwartym balonie na wysokość 5000 m i ku swemu wielkiemu zdziwieniu stwierdził, że ziemskie rzekomo promienie nie tylko na tej wysokości nie zanikły, lecz zarówno liczba, jak i nasilenie ich jeszcze się powiększyły. To zagadkowe przy ówczesnym stanie wiedzy odkrycie, jak też wrodzony człowiekowi duch współzawodnictwa popchnęły w następnych latach całe dziesiątki uczonych wycyzynowców do zdobywania coraz nowych rekordów wysokości i coraz nowych danych do charakterystyki promieni kosmicznych.

Wkrótce po Hessie ruszył w górę balonem Kolhörster, który osiągnął wysokość 9,3 km. Wprawdzie obydwo uczonym daleko jeszcze było do osiągnięcia granicy toposfery, która przebiega na wysokości 10—15 km od powierzchni ziemi, ale na podstawie ich wrażeń można już było określić zgrubsza warunki, jakie panują w stratosferze (20—80 km od powierzchni ziemi). Obydwaj uczeni stwierdzili, że do stratosfery nikt się nie potrafi wnieść w odkrytym balonie, a to przede wszystkim z powodu bardzo niskiego ciśnienia, wskutek którego, u człowieka na tej wysokości rozporczyją się krwotoki, najpierw z nosa i uszu, a następnie z płuc, po których nieuchronnie następuje śmierć.

Drugim olbrzymim niebezpieczeństwem dla człowieka który miałby nieszczęście trafić w te okolice, jest brak tlenu. Późniejsi wprawdzie wycyzynowcy dali sobie radę w ten sposób, że zaopatrywali się w maski i zbiorniki z tlenem, ale nie zabezpieczyło to ich przed okrutnym marznieniem w temperaturze około 50 stop. C. Dopiero usilne treningi pilotów w kabinach próżniowych, maski i zbiorniki z tlenem, oraz futrzane ubrania, buty i rękawice umożliwiły nieustępliwemu człowiekowi wzniesienie się w jeszcze wyższe okolice.

W ten sposób dr Jodko-Narkiewicz z pilotem kpt. Burzyńskim wznosząc się na wys. 10,8 km dokonywali, że nauka i sport polski również nie pozostają w tyle szlachetnego wyścigu ku górze. Niestety, drugi — tym razem już stratosferyczny — balon polski „Stella Polonica” sdonal w 1938 r. tuż przed startem.

Ponad wysokość osiągniętą przez Jodko-Narkiewicza wznosił się dwukrotnie prof. Piccard, ale już w zamkniętej kabinie, na wysokości 15 km. Następne rekordy zdobyli dwa balony radzieckie, z

których jeden pilotowany przez Prokofiewa i Godunowa, osiągnął w 1933 r. wys. 18 km nad powierzchnią morza, a drugi w 1934 r. pilotowany przez Wasienkę i Fedorasienkę wznosił się już do właściwej stratosfery, na wys. 21 km.

W 1935 r. osiąga rekord światowy balon amerykański „Explorer II”, który wznosił się do wys. 22,066 m nad poziom morza. Ponieważ jednak i „Explorer II” nie dał ostatecznej odpowiedzi na szereg pytań dot. natury promieni kosmicznych, uczeni rozwiązali problem jeszcze wyższego wzniesienia się w powietrze w ten sposób, że skonstruowali specjalne balony-sondy, które już bez udziału ludzi wznoszą się wraz z aparaturą pomiarowymi do 40 km nad ziemię. Sondy te zaopatrzone są w kilka sprężniętych małych baloników, z których jeden wskutek malejącego ciśnienia na określonej wysokości pęka i aparaty na pozostałych balonikach opuszczają się zwolna na ziemię.

Badania najwyższych warstw stratosfery, a nawet jonosfery (powyżej 80 km) przeżyły w ostatnich latach olbrzymia rewolucję, gdy zaimpulsowały i wspaniałych balonów użyto rakiet. (z)

Okrucieństwo i podstęp w przyrodzie

Ilekróć znajdziemy się w świecie owadów, mieniących się nieraz przeróżnymi barwami, zachwycamy się po prostu ich pięknym wyglądem. Zapoznawszy się jednak bliżej z ich „życiem prywatnym”, przekonujemy się szybko, że są wśród nich wyjątko wi okrutnicy, których wygląd i znikoma często wielkość nie ma nic wspólnego z ich krwiożerczością w formie najpierwotniejszych na świecie „obyczajów” wzajemnego pożerania się... Zadziwiająco jest przy tym, że — mimo, iż są to żyjątka bez rozumu — bynajmniej nie „mordują” swych krewnych i znajomych „dla zabawy”, lub z tych czy też innych „grymasów”. Popędzają one najrozmaitsze „okrucieństwa” wyłączone z głodu, aby żyć...

A oto, jak grom z jasnego nieba, spada na „niewinnie” spacerującą po gałązce krzaka porzeczowego gasienicę, mucha „łowik” jeden z tych niezliczonych skrzydlatych bandytów, o czym świadczą już sama nazwa tej niezwykle drapieżnej muchy, zaopatrzonej

w zdradzieckie żądło i w ostrą, jak brytwa, klingę. Uderzyła ona na swą ofiarę tak nagle i niespodziewanie, że o jakimkolwiek sposobie ratunku nie mogło być mowy. Zresztą nie ma bezpiecznego schronienia przed „wszystkowiedzącym” wzrokiem „łowika”, zaopatrzonym w tysiące maleńkich soczewek. Tam znówu larwa złota oka zmiata po prostu wszy roślin.

Z latających owadów najsilniejszym rabusem powietrzny jest wałka, która w poszukiwaniu pokarmu przebywa nieraz olbrzymią drogę, lecąc z szybkością 30 mil na godzinę. Dzikie owady są również podstępne, jak okrutne. Zastawiają one na swe ofiary najrozmaitsze zasadzki i sidła, przy czym pomagają im w tym sama przyroda, obdarzając je barwą, która na tle kwiatów, czy ziół polnych, czyni je niewidzialnymi. Do takich właśnie należy pajak „biegnik”, którego wiele odmian posiada ubarwienie takie same, jak kwiaty na których poluje na inne owady. Zabija on swe ofiary za pomocą gwałtownie paraliżujących ciosów.

Pewne odmiany owadów drapieżnych trudnią się „mimowoli” zabijaniem szkodników, niszczących przeróżne plantacje i zboża, stając się tym samym sprzymierzeńcem człowieka. Jednym z najbardziej interesujących pod tym względem owadów drapieżnych jest modliszka, której ogromny apetyt niszczy wiele szkodników i stawia ją tym samym w rzędzie przyjaciel człowieka. „Zasługa” modliszki polega oczywiście na tym, że ma ona właśnie apetyt, na szkodzące człowiekowi owady, a nie na inne. Niezwykle ten owad oszalał po prostu swe ofiary, terroryzując je blaskiem swych ogromnych oczu. Niektóre południowo-amerykańskie odmiany modliszki podejmują nawet walkę z małymi ptakami i żabami, którym potrafią „żywcem” obebrać nogi.

Jak wielkie są usługi tego rodzaju owadów dla człowieka świadczy fakt, że — kiedy przed wojną jeszcze słynne kanadyjskie plantacje ziół leczniczych i roślin ozdobnych opławane zostały do tego stopnia przez szkodniki, że groziła im zupełna ruina — odłaziło się masowo sprowadzać z Europy osy, które okazały się własnymi pogromcami szkodników. Takim krajem eksportującym dosłownie osy za drogie dolary była właśnie Rumunia. Przesyłka tego „żywego towaru” odbywała się drogą morską w specjalnym opakowaniu szklanym z dopływem świeżego powietrza.

Innym pożytecznym owadem drapieżnym, eksportowanym z Węgier do Kanady był specjalny gatunek komara o łacińskiej nazwie „Sophrus”, którego „pasją” jest tepienie małych gasienic i innych szkodników zbóż i ogrodów. W jednym tylko roku 1936 wyeksportowano do Kanady około 15 mil. sztuk tego ratunku

W obronie szewców

Najniestuszej chyba krzywdzonymi ludźmi pod słońcem są szewcy. Domodół do to śmiało twierdzenie mam dość. Idziecie np. ulicą i widzicie zamianego „o pestkę” obywatela, który miłosnym uściskiem obejmując gazową latarnię i rozlaczka w krań charakterystyczny zapach cenionych wyrobów P. M. S.

Pramie każdy popatrzy na niego ze zgorznieciem i mruknie: — Ot, spojrzcie! Piłany, jak szewc! Albo znowu inny obywatel dostanie napadu śmieklizny. Demoluje mieszkanie, ciska meblami i żoną, wyprawia przeróżne brewerie. Sąsiedzi momentalnie wydają opinię: — Ogarnęła go szerszka pasja! Mało tego. Czcigodnym mistrzom szwydła i dratwy przypisuje jej wady, będące wspólną własnością całego społeczeństwa. Wicie, chyba, co to jest takiego „szerszkie święto”, lub „szerszki poniedziałek”?

Jeśli nie wiecie, to wam powiem. Mianem tym określa się dzień następujący po normalnym świątku. Dzień ten tym różni się od innych, że tak normalnej pracy ulega mówiąc zahamowaniu. Wiele okienek w urzędach jest nieczynnych, urzędnicy drzemają na biurkach, ludzie chodzą ospali i źli. To nie przesada. Statystyka wykazuje, że w dniach poniedziałkowych wydajność pracy zmniejsza się w zastraszający sposób. Przyczyna tego prosta. Ludzi zmęczyło święto. Zmęczycie zaś ich dlatego, że zamiast spędzić je statecznie i należyte odpocząć — pili wódkę, do słońca grali w karty, kłócili się z rodziną i zażywali innych, podobnego rodzaju „rozrywek”. Skutki wiadome. Następnego dnia boli głowa, człowiek jest zdenerwowany, śmieckliwy i nie chce z kolegami nie chce. Najmniej zaś pracować.

Oto geneza „szerszkiego poniedziałku”. Zjawisko powszechne. Bardzo szkodliwe. Zjawisko destrukcyjne. Godzące na nas wszystkich. A zarazem paradoks: dzień, który winien być odpoczynkiem, zmęczył nas. Musimy po nim odpoczywać. A cierpią na pozostałych krewni i przyjaciele, z tego powodu wszyscy. I petenci różnorodnych urzędów i pasażerowie, tłoczący się po biletach przed kolejowymi kasami i klienci zbyt późno otwieranych sklepów i tysięcy innych. Wina, oczywiście, ponosimy wspólnie. Kasjerzy, kupcy, urzędnicy. Wszyscy ci, którzy nie umieją odpoczywać w porządnym dniu.

Alle co z tym wszystkim — do ciężkiego kopita — mają wspólnego szewcy? Dajcie im wreszcie spokój. Nie obrażajcie porządnych ludzi! **Jun.**

Modzi ludzi — młode talenty

Wanda Bartówna

czołowa artystka Teatru „Wybrzeże”

przejęła nią słuchaczy. Autor powinien jej być nieskończenie wdzięczny — ileż jest artystek w Warszawie, które by te role sparataczyły obnizyli!”

Jako ekstranistka kończy Bartówna Państw. Instytut Sztuki Dramatycznej i gra główną rolę kobiecą w znanym filmie „Za winy nieopelnione”, obok Pichelskiego i Janoszy-Stepowskiego.

Dalszym jej filmem jest „Sztan z siódmej klasy” według scenariusza Kornela Makuszyńskiego i w reżyserii Konrada Toma, jednakże działania wojenne w 1939 r. nie pozwoliły na dokończenie filmu.

W okresie okupacji Bartówna pracuje jako kelnerka w Warszawie, w Klubie Jaracza, a w 1942 r. wychodzi za mąż.

Po wyzwoleniu kraju, Bartówna gra w teatrze „Sirena” w Łodzi, a później przenosi się do Sopotu i gra w teatrze „Wybrzeże”. Tu występuje w sztukach: „Moralność pani Dulskiej” (Hanka), „Śluby Panińskie” (Aniela), „Sublokatorka”, „Muzyka na ulicy”, „Maż i żona” (Justyna), „Grube ryby”, po czym następuje kilkumiesięczna przerwa w pracy scenicznej, gdyż zostaje zaangażowana przez Wandę Jakubowską do filmu „Ostatni etap” (rola Heleny).

P. Bartówna jest szczęśliwą matką 6-letniego Macjusia, którego ubóstwia nade wszystko. Nawet nad karierę sceniczną i filmową przejęła się sama rola Niki i wa. (em)

Czołowa artystka Państwowego Teatru „Wybrzeże” jest, p. Wanda Bartówna, znana szerokiej publiczności nie tylko ze sceny, ale i ekranu. Karierę artystyczną rozpoczęła jeszcze przed wojną w Teatrze Adwentowicza na Senatorskiej w Warszawie. Jest to druga połowa 1937 r. Wpływ Adwentowicza na początkującą artystkę był szczególnie silny. Obok Adwentowicza i Grywińskiego gra ona w szeregu sztuk, zyskując pochlebne recenzje u najbardziej wybrednych krytyków. Karol Irzykowski m.in. pisał o Bartównie: „P. Bartówna przejęła się sama rola Niki i wa.

Krzewmy optymizm!

Optymizm i pesymizm nieodłącznie towarzyszą naszym nastojom. Jak wiemy, optymista — to człowiek wrażliwy na pomysły dobrej strony życia, krzepiący się radością, żyjący pogodnie nadzieją na przyszłość. Pesymista zaś — widzi wszystko w szarych barwach, lęka się z góry niepowodzeń i paraliżuje często swoim wpływem poczynania innych.

Optymista — uważa otaczających go ludzi za dobrych, a życie traktuje jako znośne, a często nawet przyjemne. Pesymista — widzi w ludziach same wady, a przyszłość?... Lepiej nie mówić — zawsze bowiem w jego pojęciu będzie beznadziejna i czarna. Nie można mimo to bezwzględnie twierdzić, że optymista widzi tylko dodatnie strony a nie dostrzega złych, a pesymista na odwrót. Różnica polega jedynie na tym, że na pierwszym planie przeważa wrażenie wywieranej strony dodatnie, na drugim — odwrotnie.

Cechy charakteru optymisty w stosunkach rodzinnych, towarzyskich czy koleżeńskich są dla nas oczywiście sympatyczniejsze niż pesymisty. Na charakter jednak człowieka przeciwnieństwa takiego poglądu na świat nie mają żadnego wpływu. I pesymiści i optymiści mogą być ludźmi dobrymi i pełnowartościowymi.

Nieraz życie przyczynia się do nasilenia jednej lub drugiej cechy. Mając jednak do pewnego stopnia możliwość wpływu na wyrobienie charakteru swoich najbliższych dążymy usilnie do przewagi optymizmu.

Bądźmy też same optymistkami, a wtedy łatwiej nam będzie żyć i pokonywać wszystkie życiowe trudności.

(drw.)

KOBIETA

szefem prokuratury

GDĄNSK (p) Szefem Prokuratury Okręgowej w Gdańsku została mianowana p. Genowefa Skolnicka. Po ukończeniu gimnazjum pracowała ona w Min. Sprawiedliwości, następnie jako referent w Komisji Specjalnej, a po ukończeniu szkoły prawniczej w Jelitkowie otrzymała nominację na prokuratora. Nominacja p. Skolnickiej potwierdza słuszną opinię, że kobiety mogą podjąć każdym obowiązkiem i na każdym stanowisku.

„Rozprawa” z Panią Modą

Dlaczego tak jest?

Zdarza się nam często, że przechodząc ulicą, oglądamy się dyskretnie za paniami X, Y, czy Z, konstatając jednocześnie coś w rodzaju: „Wszystkie już noszą suknie z bolerkami! Trzeba koniecznie sprawić sobie podobną, no bo jakżeż można pokazać się gdziekolwiek, będąc niemodnie ubrana...”

I mimo, iż zdajemy sobie sprawę, że słowo „moda” nie jest bynajmniej równoznacznikiem piękna czy praktyczności, nie przestajemy myśleć o problemie, któremu na imię bolerka, steelony itp.

Rzadko też zastanawiamy się nad tym, dlaczego tak jest. Czy jedynym powodem jest to, że pragniemy ładnie wyglądać? — Raczej nie. Zdarza się często, że to, co zdobi jedną kobietę szpeci drugą, a mimo to każda pragnie dostosować się do „obowiązującej” mody. Wiemy bowiem, że moda polega na chęci naśladowania dążności do upodobnienia się do jakiegoś „ideału”.

Zazwyczaj gdy żurnale podają wskazówki odnośnie zmiany naszego wyglądu wydaje się więcej osób, że przepisy te są nie do przyjęcia. Wystarczy jednak, aby jakaś odważniejsza kobietka wystąpiła w ekscentrycznej kreacji, a znajdują się zaraz naśladow-

czynnie. Pierwszym modniom zależy najczęściej na tym, aby swoim odmiennym wyglądem zwrócić na siebie uwagę, wywołać podziw, czasem nawet... zazdrość. W następnej fazie swego królowania zaś aktualna moda zyskuje aprobatę z innego powodu. „Ludzie się za mną oglądają, bo jestem niemodnie ubrana” — mówi pani X do małżonka i czym prędzej kupuje nową suknię. Jednym słowem, niektóre kobiety ubierają się modnie dlatego że chcą zwracać na siebie uwagę, inne znów dlatego, że... nie chcą zwracać na siebie uwagi.

Zagadnienie mody musi być traktowane z umiarem: ani za nadto serio ani zanadto niepoważnie. Chęć naśladowania jest nam wrodzona i trzeba się z tym pogodzić. Pamiętajmy jednak, że można uniknąć „modnego oszpeca” — umiejętnie godząc wymagania Pani Mody z naszą powierzoną chęcią. Kobieta której wygląd odbiega od przystępnego szablону ma wrażenie że jest zaniedbana że ściera na siebie krytyczne spojrzenia powstaje w niej kompleks niższości. Nikt z nas nie lubi przeżywać podobnych uczuć i dlatego wolimy — nawet wbrew przekonaniu ubierać się modnie

esha

Ponad wszelkimi sposobami kontroli stoją nasze

SUMIENIA KATOLICKIE

Prasa polska pełna jest wypowiedzi kobiet na temat wydanego przez Rząd RP dekretu o wolności sumienia i wyznania.

W sprawie tej wypowiedział się również Zarząd Główny Ligi Kobiet który obradował ostatnio w Warszawie z udziałem przewodniczących i sekretarek zarządów wojewódzkich. Uchwalona na konferencji rezolucja stwierdza, że kobiety zrzeszone w Lidze Kobiet witają z głębokim zadowoleniem dekret Rządu, przyrzekając podwoić wysiłki dla odbudowy ojczyzny. W związku z tym Liga Kobiet da krajowi jeszcze w tym roku 10 milionów godzin pracy dobrowolnej, prowadząc systematyczną pracę oświatową i wychowując nowe zastępy świadomych współbudowniczych Polski Ludowej.

Powzięcie rezolucji poprzedziła ożywna dyskusja, w której m. in. głos zabrała przedstawicielka Stronnictwa Pracy — p. Bogdana Wiczowa. Oświadczyła ona co następuje:

„Jako przedstawicielka kobiet Str. Pracy w Zarządzie Głównym Ligi Kobiet — chciałabym stwierdzić, że nasze kobiety, to kobiety wierzące i praktykujące, lecz równocześnie przejęte duchem postę-

pu, kobiety całym sercem stojące w obronie pokoju światowego. Ponad wszelkimi sposobami kontroli naszego postępowania stoją nasze sumienia katolickie, które nie zabraniają nam brania jak najbardziej aktywnego udziału w pracach

nad odbudową i przebudową naszego życia”.

Słowa te najlepiej odzwierciedlają stanowisko kobiet wierzących i wierzymy że każda rozsądnie myśląca Polka, szczerze kochająca swój kraj — uzna w pełni ich słuszność.

J znów myślimy o welnie...

Moda jesienna daje nam bogaty wybór modeli w sukniach welnianych. Na zdjęciu od lewej sukienka w paski z dużymi białymi mankietami, kołnierzem i białym wstawieniem w rodzaju kamizelki. W środku sukienka dwuczęściowa „do figury”, a z prawej efektowna sukienka z gładkiej jasnej welny i ciemniejszym przybraniem kieszeni, mankietów i przodu. (Modele: Księgarnia N. Gierny — Bydgoszcz, ul. Gen. Stalina 2).

Nie tylko lekarstwa leczą...

Boję się, mamusiu!

Lęk powodem nerwowości u dzieci

Powiedziała kiedyś George Sand, że „trwoga jest najcięższym cierpieniem dzieci”. W powiedzeniu tym nie ma przesady, jeżeli chodzi o dzieci nerwowe, o bujnej wyobraźni, a nie posiadające oparcia w rozumieniu ich przez matkę czy wychowawcę.

Naturalnym objawem, wpływającym z psychiki dziecka, jest niepołączona ciekawość. Mimo, iż dziecko w zetknięciu się z nieznanymi mu zjawiskami, nieobjętymi doświadczeniem, doznaje uczucia pewnego lęku, ciekawki je jednak widok nowych, nieznanych przedmiotów, zwierząt, ptaków, ruchomych zabawek itp. Tutaj więc matka musi wytłumaczyć wyczerpująco, w jak najłagodniejszej formie znaczenie, użyteczność i właściwości przedmiotów, czym dopomoże dziecku do opanowania lęku. Są dzieci, które doznają uczucia lęku w ciemności. W takim wypadku trzeba zachęcić dziecko do sprawdzenia poomacku przedmiotów znajdujących się w ciemności i wświetlić mu, że one nie zmieniają się w ciemności.

Często objaw lęku wypływa z nerwowości dziecka. Dzieci nerwowe, to małe mimoz, wrażliwe na wszystkie zjawiska świata zewnętrznego. Objawy cierpienia moralnych w wieku przedszkolnym z powodu lęku występują u dzieci o słabo odpornym systemie nerwowym. Główną przyczyną tych objawów jest błędne postępowanie wychowawców, a zwłaszcza matki, u której dziecko instynk-

townie szuka opieki, oparcia, zrozumienia. Niestety ileż matek okazuje wtedy — najczęściej bez żadnego powodu — niezadowolone i gniew, co w dziecku, szczególnie nerwowym, budzi przykre uczucie oddalenia od matki.

Dziecko w wieku przedszkolnym przeżywa szybkie tempo zdobywania doświadczenia, potrzebuje zadawania pytań, wypowiedziania się. Tu niecierpliwość starszych rozmawiających z dzieckiem, budzi w nim obawę, że nie będzie wysłuchane. Stara się więc pośpiesznie wypowiadać swoje pytania, spostrzeżenia. Pośpiech ten zaś nie tylko rozwija nerwowość, lecz powoduje gwałtowne skurcze mięśni mowy, które tak czę-

sto są przyczyną jankania u dzieci.

Matka i przede wszystkim matka, jako najbliższa dziecku istota, winna głęboko wczuwać się w swoje zadania. Stosunek jej do dziecka winno cechować zrównoważenie, pogoda umysłu i niezmordowana wytrwałość, bo nie tylko lekarstwa leczą przejawy nerwowości u dzieci, ale umiejętnie i celowe postępowanie, oparte na wczuciu się i zrozumieniu na pozór prymitywnej, a przecież jakże złożonej psychiki dziecka.

Na innych, nowych, lepszych ludzi czeka naród cały, a tylko matki — przez właściwe odnośnienie się do dzieci — mogą dokonać tego wielkiego dzieła.

Maria Boruniowa

Gotowanie jarzyn nie jest.. sztuką

Jarzyny gotujemy tylko tak długo, jak tego dany gatunek wymaga, w niewielkiej ilości wody i — aby zachowały kolor — bez przykrycia. Jarzynę kładziemy tylko do wody wrzącej. Zimna, dopiero rozgrzewająca się woda, wyłącza bowiem smak z jarzyn. A oto kilka wskazówek:

Bulwy — obrać cienutko i gotować w lekko słonej wodzie. Podaje się zaraz po ugotowaniu.

Buraki po wyszorowaniu do czysta szczołeczką, gotować na małym ogniu. Gdy przestygną, zsuwać skórkę palcami.

Fasolka szparagowa — najlepiej się gotuje, gdy po obraniu z włókien porzucimy ją w zimnej wodzie kilka kwadransów. Gotować 40—50 minut w dobrze słonej wodzie.

Groszek zielony — po wylusowaniu ze strączków sparzyć wrzącą wodą, zcedzić, zalać ponownie wrzątkiem tak, aby groszek nakryć, a następnie posolić i dać łyżkę masła. Gdy miękki przószyć mąką, dodać 2 łyżki śmietany i trochę zielonego kopru.

Kalafior — kłaść do dobrze osolonej wody główkami na dół. Gotować 20—25 minut.

Kalendarzyk

Środa, 17 sierpnia 1949 r.
Katolicki: Jacka, Anastazego, Bonifac-go, Klary

BYDGOSZCZ

Oddział miejscowy dla prenumeraty i ogłoszeń: Generalissima Stalina 2 (Pod Arkadami), tel. 24-29.

Nowa kaplica w bazylice XX Misjonarzy

BYDGOSZCZ (KC) Parafia św. Wincentego a Paulo przeżywała podniosłą uroczystość poświęcenia nowego obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej i nowej kaplicy. W uroczystości udział wzięło liczne duchowieństwo z delegatem Prymasa Polski na czele.

Nowy obraz MBC ofiarowany został dla parafii przez Zgromadzenie XX Misjonarzy i SS Miłosierdzia. Po zakończeniu uroczystości odbyła się akademie Maryjna.

TPD otwiera nowe przedszkola

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Bydgoszczy troszczy się o opiekę nad dziećmi matek pracujących. Ostatnio TPD uruchomiło w Bydgoszczy nowe 3-oddziałowe przedszkole, przeznaczone wyłącznie dla dzieci matek pracujących.

Obecnie TPD w Bydgoszczy prowadzi 9 przedszkoli, w dzielnicach robotniczych: wszystkie przedszkola mieszczą się w lokalach, odpowiadających wszelkim wymogom higieny i są doskonale wyposażone w pomoce naukowe i zabawki. Opiekę nad dziećmi sprawuje wykwalifikowany personel, dokształcony fachowo na kursach zorganizowanych przez Inspektorat Szkolny.

ŻYCIE ORGANIZACJI BYDGOSKICH

* ZKS Kolarz-Brdal W środę, 17 bm. o godz. 19 odbędzie się odprawa kierowników poszczególnych sekcji. W czwartek 18 bm. o godz. 18 odbędzie się nałomiań nadzwyczajne posiedzenie zarządu w sekretariacie klubu. Przybycie obowiązkowe.

Uwaga kioskarze! Dnia 18 bm. o godz. 18 odbędzie się zebranie wszystkich kioskarzy miasta Bydgoszczy w lokalu świetlicy Zw. Inwalidów Woj. przy ulicy Ks. Marquarda 2. Przybycie wszystkich członków konieczne.

Nasze reportaże

Miejska Przychodnia Antyalkoholowa walczy z najstraszniejszym nałogiem

„Antabus“ wyleczy najzagorzalszego pijaka!

Od lutego 1948 r. nominalnie, a od kwietnia tegoż roku faktycznie — istnieje w Bydgoszczy przy ul. Gimnazjalnej Miejska Przychodnia Antyalkoholowa. Jest to zasadniczo jedyny aparat, którym dysponuje społeczeństwo bydgoskie w walce z alkoholizmem, tak strasznym i tak nagminnym nałogiem. Istnieje wprawdzie Wojewódzki i Miejski Komitet Walki z Alkoholizmem, ale o działalności ich mało się słyszy i mało się wie. W ogóle odnosi się wrażenie, że akcja walki z alkoholizmem zesłała jakoś ostatnio na dalszy plan.

Aby się dowiedzieć czy tak jest istotnie udajemy się po garść informacji do kierownika przychodni dr Miedziszewskiego.

— Dlaczego coraz częściej widuje się na ulicach miasta pijanych — pytamy. — Czy nasza przychodnia antyalkoholowa wszczęła, względnie myśli wszcząć jakąś akcję w tej sprawie? — Obecnie co możemy — odpowiada — Robimy do czegoś bezradnie ręce dr Miedziszewski — ale, niestety, możemy bardzo niewiele. Od kwietnia ub. roku do chwili obecnej przeszło przez naszą przychodnię 214 osób. Po kuracji trwającej 3-4 miesiące 20 osób mamy całkowicie wyleczonych, 100-procentowych abstynentów, resz-

ta zaś pije wprawdzie w dalszym ciągu, ale nie jest to już pijaństwo nałogowe. W chwili obecnej leczy się w naszej przychodni przeszło 120 pacjentów, z tego 54 stale, zaś 90 dobowo. Być może, iż nie są to liczby okazałe, ale trzeba wziąć pod uwagę nasze naprawdę ciężkie warunki. Przede wszystkim brak nam wciąż pieniędzy. Ostatnio obiecał nam w tym względzie Wojewódzki Wydział Zdrowia. Poza tym mamy szereg pacjentów spośród dalszych miejscowości Pomorza, z którymi nie wiemy wprost co zrobić. Firyczna niemożliwością dla nich jest dojeżdżanie dwa razy w tygodniu do przychodni, a z drugiej strony nie mogą się leczyć na miejscu, gdyż brak tam przychodni, lub choćby specjalistów w tej dziedzinie. Wreszcie trzecią naszą bolączką jest brak jakiegokolwiek sankcji dla nałogowych pijaków, którzy nie chcą się leczyć. Bardzo często zdarzają się wypadki, że przędzą do nas żony i skarżą się na mężów-pijaków, coż kiedy nie mamy żadnych możliwości wciągnięcia ich do przychodni.

— Chcielibyśmy się jeszcze dowiedzieć, jak wygląda praca w przychodni obecnie i czy są jakieś specjalne plany na przyszłość? — Obecnie trwa normalne leczenie przy pomocy posiadanych przez nas środków. Przychodnia przez nas służy do leczenia pacjentów z najdalszych okolic Polski, którzy w okresie urlopowym, w czasie pobytu w Bydgoszczy rozpoczynają kurację antyalkoholową, a potem kontynuują ją u miejscowych lekarzy w miastach, w

Miesiąc wrzesień - miesiącem odbudowy stolicy

Spółeczeństwo pomorskie i w tym roku wykaże najwyższą ofiarność

Warszawę buduje cały naród!

W związku ze zbliżającym się miesiącem wrześniem, miesiącem poświęconym odbudowie Warszawy, w gabinecie prezydenta miasta odbyło się pierwsze posiedzenie Komitetu Organizacyjnego Akcji Wrześniowej. Posiedzenie zajął prezydent miasta Twardzicki, który oznajmił, że powstający Komitet zajmie się tegoroczną zbiórką na rzecz odbudowy stolicy.

Prezydent Twardzicki podkreślił, że województwo pomorskie w akcji tej po wojew. śląsko-dąbrowskim i wrocławskim stoi na trzecim miej-

scu w kraju, a między Bydgoszczą przoduje wśród wszystkich miast Pomorza.

Do Komitetu Organizacyjnego weszli wszyscy zaproszeni przedstawiciele władz, instytucji, Zw. Zaw. itp. Komitet ten poza urzędzeniem zbiorów ulicznej na cele odbudowy Warszawy w mies. wrześniu, zorganizuje uroczystą akademię, której celem będzie zapoznanie społeczeństwa pomorskiego z projektowaną odbudową Warszawy w okresie planu 6-letniego.

W dalszym ciągu obrad dyr. Mar-

chlewski, sekr. Miejskiego Komitetu Obywatelskiego odbudowy m. st. Warszawy zapoznał zebranych z dokonanymi już przez powyższy Komitet pracami. Wzorem lat ubiegłych Komitet zwrócił się do ORZZ z prośbą, by Związki Zawodowe wezwały cały świat pracy do jednorazowego dobrowolnego opodatkowania się na rzecz odbudowy stolicy. Ponadto ustalony już został kalendarz zbiórek ulicznych, które przeprowadzone będą we wszystkie niedziele września.

4 września br. w dniu „Święta Lotnika“ podejmie się zbiórki ulicznej na „Dom Lotnika“ w Warszawie Zw. Samorządu Terytorialnego. W następne niedziele kwestować będą: finansowcy, kolejarze i pracownicy Urzędu Wojewódzkiego. Cztery grupy kwestujące, jak co roku będą współzawodniczyć między sobą, dążąc do zebrania jak największych funduszy na ten szczytny cel.

Na akademii poświęconą sprawie odbudowy stolicy (10 lub 11 września br. w nowym Teatrze Miejskim) złożą się: referat o Warszawie, deklaracje artystów teatru, zespołu „żywego słowa „Czytelnika“, koncert orkiestry oraz występy zespołów świetlicowych.

„Niebieski ptaszek“ w spódnicy skazany na 3 lata więzienia

BYDGOSZCZ (re). Wydział Karny Sądu Okręgowego rozpatrywał sprawę niej. Latoriel Frelich, vel J. Kuleszy, vel J. Benisch, młodej dziewczyny, nie mającej stałego miejsca zamieszkania, oskarżonej o cały szereg przestępstw. Oskarżona przybyła do Polski z angielskiej strefy okupacyjnej Niemiec w 1945 r. i przebywała tu do końca roku 1947, po czym nielegalnie przekroczyła granicę polsko-niemiecką i nielegalnie po jakimś czasie wróciła do Polski.

Czym się oskarżona zajmowała — trudno było ustalić. Prawdopodobnie środki na utrzymanie czerpała z przemytu i kradzieży. Latoriel przenosiła się z miasta do miasta, podając się za artystkę repertiwa, higienistkę itp., aż w końcu wiodła w ręce władz i znalazła się w więzieniu.

Jedynym dowodem osobistym oskarżonej była legitymacja Zw. Nauczycielstwa Polskiego na nazwisko J. Kulesza. Okazało się, że i ten dowód jest sfałszowany.

Ostatnio Latoriel wypłynęła w Nakle, gdzie po krótkim pobycie w miejscowym hotelu, zamieszkała jako sublokalka u R. Mikołajczyk. Już tego samego dnia sprylna dziewczyna sprostęła, że w zajmowanym przez nią pokoju znajduje się kasetka z zegarkami i biżuterią. To nasunęło jej myśl o kradzieży, zrealizowanej następnego dnia. Korzystając z nieobecności większości domowników, Latoriel pod pozorem poczynienia zakupów na rynku wyszła z pożyczoną od właścicielki mieszkanie leżką na targ i więcej już się nie pokazała. Wraz z nią znikły z kasetki trzy zegarki (w tym jeden złoty) i trzy pierścionki.

Złodziejkę po dłuższych poszukiwaniach ujęto w Warszawie i odstawiono

do Nakła, gdzie sąd zarządził jej aresztowanie.

Przewód sądowy wykazał nie tylko winę oskarżonej, ale ponadto pozwolił stwierdzić, że Latoriel była już karana za kradzież z zawieszeniem wykonania kary przez sąd we Wrocławiu. Tym razem sąd nie znalazł żadnych okoliczności łagodzących i skazał „niebieskiego ptaszka“ łącznie na 3 lata więzienia.

Dziś na kortach Gwardii:

Krejciak (CSR)-Skonecki Javorsky (CSR)-Piątek Miskova (CSR)-Jędrzejowska

Jak już donosiliśmy, w dniu dzisiejszym o g. 16.30 na kortach Gwardii rozegrane zostanie międzynarodowe spotkanie tenisowe Czechosłowacja Środkowa — Polska Północna. W ramach tego

spotkania dojdzie do ciekawych pojedynków najlepszych tenisistów obu narodów. Nowokreowaną mistrz Polski — Skonecki spotka się z doskonałym graczem czechosłowackim Krejciakiem, który w Sopocie stawiał w dwu setach naszej pierwszej rakięcie niezwykle zacięty opór. Krejciak będzie mógł w Bydgoszczy szukać okazji do rewanżu.

Rewanżowe spotkanie za mistrzostwa międzynarodowe Polski rozegrane zostanie również w singlu pań, gdzie Miskova (CSR) spotka się z dobrze znaną publiczności bydgoskiej Jadzią Jędrzejowską. Nadzieja polskiego tenisa — Piątek rozegra spotkanie z utalentowanym tenisistą czechosłowackim — Javorskim.

Jędrzejowska

Skonecki

Prócz tego rozegrane zostaną gry podwójne.

Międzynarodowe spotkanie tenisowe jest dla Bydgoszczy wielkim wydarzeniem i zgromadzi nie wątpliwie na kortach Gwardii wszystkich miłośników białego sportu.

Bydgoszcz zobaczy poraz pierwszy

reprezentację piłkarską Poznania

Już w sobotę o g. 18 rozegrane zostanie na Stadionie Miejskim w Bydgoszczy międzypokreślone spotkanie piłkarskie Poznań — Pomorze. Bydgoszcz nie widziała jeszcze dotychczas nigdy reprezentacji piłkarskiej okręgu poznańskiego gdyż w poprzednim roku Poznań grał z Pomorzem w Toruniu doznając zresztą przykrej porażki. Naucezeni tym doświadczeniem poznanicy, którzy w bież. roku odnosili duże sukcesy w międzyokreślonych meczach o puchar śp. Kaluży, przysyłają do Bydgoszczy bardzo silny skład.

Trzonem reprezentacji poznańskiej będą gracze ligowej Warty.

Co? gdzie? kiedy?

TEATR MIEJSKI nieczynny.
KINA. — POMORZANIN
Wielka nagroda POLONIA: nieczynne z powodu remontu. WOLNOSC: Przeczucie ORZEŁ: Śpiewak nieznany. GRYF: Nowa Albania. Czarodziejska torba. BALT-TYK: Na granicy. BAGATELA: Śpiewak nieznany.

Początek seansów: Pomorzanie: godzina 16 18.30 i 21. Wolność: godzina 17, 19, i 21. Orzeł: godzina 16 18, 20.30. Gryf: g. 16.30 18.30 i 21.00. Bałtyk: godz. 16.00 18, 20. Bagatela: godz. 21.30

MUZEUM MIEJSKIE w dni powszednie — 9-16 w niedzielę i święta — 11-14 (w niedzielę i święta — wstęp bezpłatny).

DYZUR APTEK. Od 13 bm „Spółeczna nr 39“ — Al. 1 Maja nr 5 tel. 23-40 i „Pod Lwem“ — Grunwaldzka 37. tel. 34-31.

NAJWAŻNIEJSZE TELEFONY Komenda MO 25-16 26-17, 26-18 Pogotowie Ratunkowe PCK 10-00 Straż Pożarna nr 29-70. P. k. taksowek 36-55 Informacja i reklamacja centrall międzymiastowej 02 Biuro numerów i informacja centrall miejskiej 03 Biuro napraw 04 Przyjmowanie telegramów 05 Zegarynka 06.

Środa, 17 sierpnia 1949 r.
5.10 Progr. og.-polski. 8.05 Poradnik gospodarstwa domowego 8.15 Progr. og.-polski. 8.55 Progr. lokalny dnia. 9.00 Wiadomości miejscowe. 9.05 Przerwa 11.57 Progr. og.-polski 12.25 Pog. dla wsi pt. „Uprawa i siew rzepaku ozimego“. — opr. inż. K. Malec. 12.55 Progr. og.-polski. 13.30 Muzyka. 13.35 Progr. og.-polski. 14.50 Sami o sobie. 15.00 Przegląd prasy pom. 15.05 Problemy Szczecina. 15.15 Reportaż z zakładów przemysłowych. 15.30 Słuchowisko „Czarodziejskie słowo“ wg Osiejewa opr. Wł. Dunarowski. 16.20 „Bukiet kwiatów“, czyli samokrytyka radioreportera. Opr. Zdz. Kunstman. 16.45 Przegl. wydarzeń 17.00 Progr. og.-polski. 22.45 Rytm i melodia. 23.00 Progr. og.-polski

Jedziemy do Kruszwicy

Wczoraj w ORZZ zebrał się na swe kolejne posiedzenie Woj. Komitet Imprez dla świata pracy który ustalił plan imprez na najbliższą przyszłość.

W dniu 28 bm. Komitet organizuje wielką wycieczkę wszystkich członków zw. zaw. i ich rodzin z Bydgoszczy, Włocławka, Grudziądz, Inowrocławia, Torunia oraz Szarogowa na Kruszwicę, gdzie w dniu tym odbędzie się eliminacja zespołów świetlicowych Z. Zaw. Prac. Przem. Chemicznego.

Zgłoszenia indywidualne i zbiorowe przyjmuje do dnia 28 bm. włącznie „Orbis“, zaś zgłoszenia członków ZNP, finansistów, samorządowców, pracowników służby zdrowia, państwowych oraz pracowników sądu i prokuratury po linii organizacyjnej przyjmie ORZZ. Cena biletów w obie strony wyniesie 300 zł. (z)

Numery startowe w „Tour de Pologne”

WARSZAWA. 22 sierpnia nastąpi start do VIII wyścigu kolarskiego dookoła Polski, organizowanego przez prasę Spółdzielni Wydawniczo-Oświatowej „Czytelnik”. Komisarz wyścigu ustalił już numery startowe poszczególnych zawodników. Każde państwo ma zarezerwowaną dla siebie dziesiątkę, co ułatwi pracę komisji sędziowskiej i prasie. Kolejność państw jest alfabetyczna.

ANGLIA: 1. Jones, 2. Raine, 3. Clarke G., 4. Clarke H., 5. Saunders, 6. Parker, 7. Kessock, 8. Blomfield.

CZECHOSŁOWACJA: 11. Vaverka, 12. Puklicky, 13. Bohdan, 14. Holubec, 15. Sramek, 16. Kolar, 17. Veverka, 18. Ruzicka.

DANIA: 21. Jorgensen, 22. Jensen, 23. Peitersen, 24. Hansen, 25. Olsen, 26. Hansen B., 27. Ammentorp, 28. Ostergaard.

FINLANDIA: 31. Kasslin, 32. Niemi, 33. Punnkinen, 34. Luukas, 35. Niininen, 36. Salminen, 36. Makila, 38. Arenius.

FRANCJA: 41. Riegert, 42. Garnier, 43. David, 44. Alix, 45. Serra, 46. Maestri, 47. Lemay, 48. Brunel.

RUMUNIA: 51. Niculescu, 52. Norhadian, 53. Sandru, 54. Dumitrescu, 55. Naidin, 56. Negoescu, 57. Chicomban N., 58. Chicomban T.

SZWAJCARIA: 61. Tehraulaz, 62. Gehri, 63. Panchaud, 64. Mayer, 65. Castellano, 66. Richter, 67. Poussin.

WŁOCHY: 71. Arata, 72. Beregan, 73. Ferrari, 74. Locatelli, 75. Sarti, 76. Spalazzi, 77. Zuccotti.

POLONIA FRANCUSKA: 81. Frankowski, 82. Czapla, 83. Wasiak, 84. Łuczak, 85. Kłabiński, 86. Witek I, 87. Witek II.

POLSKA: 91. Napierała, 92. Wójcik, 93. Kapiak, 94. Nowoczek, 95. Sadyga, 96. Rzeźnicki, 97. Wrzesiński, 98. Weglenda.

KONKURENCJA INDYWIDUALNA: 101. Tuora, 102. Siemiński, 103. Mich, 104. Olszewski, 105. Bukowski, 106. Piegat, 107. Leśkiewicz, 108. Czyż, 109. Pietraszewski, 110. Targoński, 111. Cuch, 112. Motyka, 113. Budkiewicz, 114. Paprocki, 115. Świercz, 116. Stolarczyk, 117. Łazarczyk, 118. Wojcieszak, 119. Królikowski, 120. Wandor, 121. Broszczak, 122. Lipiński.

Ogółem więc w wyścigu weźmie udział 99 zawodników z 9 państw.

Rekord Polski w dysku juniorów

WARSZAWA. W drugim dniu lekkoatletycznych zawodów juniorów „Kolejarz-Polonia” — „Ogniwo” — Tyll (Ogniwo) wynikiem 55,20 m ustanowił nowy rekord Polski juniorów w dysku. Spotkanie to zakończyło się zwycięstwem Polonii 59 pkt. nad Ogniwem 40 pkt.

SPORT

Na uciążliwej trasie Raidu Tatrzańskiego

ZAKOPANE. W drugim dniu Raidu Tatrzańskiego startowało 29 zawodników. Etap ukończyło 23. Wycofał się Puzio z powodu złego stanu maszyny. Poza konkurem startował Gecik — (Czechosłowacja), który nie ukończył wyścigu rozbijając maszynę. Wypadkowi uległ również Bochaczek, jednak etap ukończył.

Trasa II etapu wynosiła 131 km i prowadziła z Zakopanego drogą Pod Regłami przez Kościeliska na Gubałówkę, a następnie do Poronina autostradą przez Nowy Targ i Frydman do Niedzicy (Zamek), gdzie zawodnicy mieli pół godziny odpoczynku, a następnie jechali tą samą drogą do Zakopanego, gdzie na stadionie PZN pod Krokwią była meta.

Trasa była jeszcze cięższa, niż pierwszego dnia zawodów, gdyż ulewa bardzo utrudniała jazdę po rozmytych drogach i ścieżkach. Bez punktów karnych jedzie jedynie Dąbrowski w kat. ponad 350 ccm.

Wyniki raidu po dwóch etapach przedstawiają się następująco: do 125 ccm. 1) Markiewicz 11 pkt. k., 2) Jankowski 25, 3) St. Brun — 82; 4) Bochaczek 102,5; 5) Łyko.

Kat. do 250 ccm. 1) Kozel (CSR) 40; 2) Wróbel 154.

Kat. do 350 ccm. 1) Kłupczyk 36; 2) Zen 69; 3) Wadowski 139.

Kat. ponad 350 ccm. 1) Dąbrowski 0 pkt. k.; 2) Kwiatkowski 5; 3) Rusi-

nek 7; 4) Żymirski 25; 5) Studencki 36; 6) Gargul 42; 7) Markowski 82.

Kat. motocykli z przyczepkami: 1) Paluch 22; 2) Kamiński 51.

Zespołowo prowadzi: „Ogniwo — Polonia” (Bytom) 99 pkt., przed KS „Skra” (Warszawa) 112 i drugim ze-

Na trasie Raidu Tatrzańskiego

spotem „Związkowiec” „Skra” (Warszawa) 174, 4) PKM „Ogniwo” (Warszawa) 236.

ZAKOPANE. W trzecim dniu międzynarodowego Raidu Tatrzańskiego

odbyła się jazda terenowa, na trasie około 50 km. Start i meta były na stadionie PZN pod Krokwią. Zawodnicy mieli do pokonania przejazd przez wodę i kładki oraz duże wzniesienia i zjazdy. Z 23 startujących, konkurencję ukończyło 21. Wyniki trzeciego dnia są bardzo dobre, gdyż większość zawodników ukończyła konkurencję bez punktów karnych.

Oficjalne wyniki nie są jeszcze znane. Jedyne złoty medal za ukończenie całego raidu bez punktów karnych zdobył Dąbrowski (PKM „Ogniwo” Warszawa. Kandydatami do dalszych miejsc są: Kwiatkowski („Skra” — Okecie), Kozel (Czechosłowacja) i Markiewicz (OZM Kielec).

Australia — Włochy 3:0 w pucharze Davisa

NOWY JORK. W finale międzynarodowym o puchar Davisa Australia zdobyła w meczu z Włochami decydujące o zwycięstwie prowadzenie 3:0.

Sidwell (A) wygrał z Cucellim (W) 6:2, 6:4, 2:6, 6:2, Sedgman (A) pokonał Del Bello (W) 6:4, 6:4, 6:4, a w grze podwójnej Bromwich i Sedgman (A) zwyciężyli Cucelliego i Del Bello (W) 2:6, 6:2, 6:2, 6:2, 6:1.

26 — 28 bm. Australia spotka się na kortach Forest Hills z obrońcą pucharu — USA.

Łódź zdobywa puchar PZKol.

ŁÓDŹ. Na torze kolarskim w Helenowie rozegrano po raz trzeci kolarskie zawody torowe o programie olimpijskim o puchar prechodni Polskiego Związku Kolarskiego. Łódź zwyciężając po raz trzeci zdobyła puchar na własność.

W punktacji ogólnej pierwsze miejsce zdobyła Łódź I — 72,5 pkt. przed Wrocławiem 42,5 pkt. i Łodzią II

Sukcesy Polaków w Budapeszcie

BUDAPESZT. Zawodnicy polscy mimo 20-godzinnej podróży czują się dobrze. Cała grupa sportowa mieszka w pierwszorzędnym hotelu — „Astoria”.

W niedzielę rozpoczęły się pierwsze rozgrywki w piłce koszykowej mężczyzn. Zawodnicy polscy mimo zmęczenia wypadli dobrze. Pierwszy występ Polaków zakończył się zwycięstwem nad Rumunią w stosunku 51:49 (24:19). Decydujący kosz zdobyli Polacy w ostatnich sekundach meczu.

W pozostałych spotkaniach padły następujące wyniki: ZSRR — Korea 89:52 (48:29), CSR — Bułgaria 56:42 (29:24), Węgry — Chiny 68:28 (36:15).

W poniedziałek startowali polscy wioślarze, którzy ohok Węgrów, okazali się najlepszymi zawodnikami. Olbrzymi sukces odniósł Kocerka, który zdobył tytuł akademickiego mistrza świata, wygrywając bieg jedynek. Kocerka wygrał bezapelacyjnie w czasie 7:27, bijąc o 7 długości następnego zawodnika Węgra — Simo. Trzeci był Węgier — Karmai, czwarty Polak — Csaba.

W dwójkach podwójnych para polska Verey—Csaba zwyciężyła o 4 długości osadę Węgrów. Trzecie miejsce zajęli Rumuni.

W czwórkach ze sternikiem zwyciężyła osada węgierska, która reprezentować będzie Węgry na mistrzostwach Europy w Amsterdamie Wę-

grzy pokonali, po zaciętej walce na całej trasie, osadę polską (Szwarczer Z. Szwarczer E., Zarnowiecki, Kisielewicz) o 2 długości w czasie 6:48. Załoga polska, którą stanowił wrocławski AZS uzyskała czas 6:57,6. Polacy wylosowali najgorszy tor i cały czas płynęli po dużej fali.

W pozostałych konkurencjach, w których Polacy nie brali udziału, wyniki były następujące: dwójka ze sternikiem — 1. Francja 7:42, 2. Węgry o 3/4 długości; czwórka bez sternika — 1. Węgry, 2. Rumunia — o 2 długości.

Mistrzostwa sportowe wojsk lotniczych

GDĄSK. Na stadionie miejskim we Wrzeszczu zakończone zostały ogólnopolskie mistrzostwa sportowe lotnicze, w których udział brało ponad 600 zawodników. W ogólnej punktacji zwyciężyła Oficerska Szkoła Lotnictwa 9,5 pkt. przed Techniczną Szkołą Lotnictwa — 17,4 pkt. i 7 Pułkiem Lotniczym — 34,2 pkt.

W piśmie nożnej brało udział 11 drużyn. W meczu finałowym Oficerska Szkoła Lotnictwa pokonała reprezentację 2 Pułku 1:0. W koszykówce i siatkówce zwyciężyły zespoły Technicznej Szkoły Lotnictwa.

Skonecki zdobywa potrójne mistrzostwo Polski

SOPÓT. Ostatni dzień mistrzostw Polski w tenisie rozpoczął się od zakończenia półfinału gry podwójnej panów Piątek, Olejniszyn — Krejciak, Javorski (CSR). Mecz ten przerwany w niedzielę wieczorem z powodu ciemności przy stanie 6:1, 6:1 dla Czechosłowacji, zakończył się sensacyjnym zwycięstwem Polaków 1:6, 1:6, 6:1, 6:5, 7:5.

W grze pojedynczej mężczyzn tytuł międzynarodowego mistrza Polski na rok 1949 zdobył Skonecki (Legia — Warszawa), zwyciężając w finale Krejciaka (CSR) 6:0, 8:6, 7:5. W dwóch ostatnich setach Czechosłowak był chwilami równorzędny przeciwnikiem, jednak w decydujących momentach Skonecki potrafił się skoncentrować i w rezultacie rozstrzygnął spotkanie na swoją korzyść. Drugi sukces uzyskał Sko-

necki w grze podwójnej, w której wraz z K. Tłoczyńskim zwyciężył w finale parę Piątek — Olejniszyn 6:4, 7:5, 6:2. Trzeci tytuł mistrzowski zdobył Skonecki w grze mieszanej zwyciężając z Jędrzejowską parę czeską Miskova — Javorski 7:5, 6:5.

Tytuł mistrzyni Polski po raz dziewiąty zdobyła Jędrzejowska wygrywając w finale z Miskovą 2:6, 6:1, 6:0.

W grze pojedynczej juniorów Javorski (CSR) zdobył tytuł mistrza zwyciężając w finale Radzia 6:5, 6:0. W finale gry podwójnej juniorów Kudliński i Radzio zwyciężyli Kwiatka i Piotrowskiego 2:6, 6:4, 6:5.

Po zakończeniu mistrzostw prezes Polskiego Związku Tenisowego gen. Jaroszewicz dokonał uroczystego wręczenia nagród.

WEŁNĘ OWCZĄ zakupuje po cenach najwyższych
Przedzalnia Nakielska 2368
Nakło n. Notecią, ul. Bydgoska 53. Telefon 163

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI CZWARTEK, 18 SIERPNI.

5.10 Początek audycji. 5.15 Streszczenie wiadomości porannych. 5.20 Koncert dla świata pracy (Bratysława). 6.00 Muzyka rozrywkowa. 6.15 Gimnastyka. 6.40 Muzyka rozrywkowa. 6.55 Program dnia. 7.00 Wiadomości dziennika porannego. 7.15 Muz. rozrywkowa z pływ. 8.00 Streszczenie wiadomości porannych. 8.05 Pogad. pt. „Kobieta w szpitalnictwie” — opr. M. Grekiewicz. 8.15 Muzyka rozrywkowa. 8.35 „Daleko od Moskwy”. 8.55 Informacje. 9.10 Przerwa. 11.57 Sygnal czasu i hejnał. 12.04 Wiadomości dziennika połudn. 12.20 Audycja dla wsi. 12.50 Na swoją nutę. 13.20 Skrzynka P. C. K. 13.35 Muzyka obiadowa. 14.00 Kronika bułgarska. 14.15 Utwory Piotra Czajkowskiego. 15.05 Melodie z operetek J. Straussa — pżyty. 15.25 Informa-

cje. 15.30 Jak dzieci spędzają w mieście wakacje — pogad. 15.50 Skrzynka ogólna w opr. T. Krzemienia. 16.00 Audycja festiwalowa. 16.15 Audycja muzyczna. 16.45 Przegląd wydarzeń. 17.00 I. dziennik popołudniowy. 17.15 Utwory organowe. 17.45 Poradnik językowy. 18.00 Dla każdego coś miłego. 19.00 II. dziennik popołudniowy. 19.15 Muzyka radziecka. 20.00 Wszelchnica radiowa. 20.20 Koncert rozrywkowy (Praga — Czechosłowacja). 21.00 Dziennik wieczorny. 21.40 Recital fortepianowy Olgi Martusiewicz. 22.00 Strajk monterów — słuchowisko. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.10 Sonata wiałoncelowa i pieśni F. Chopina z pływ. 23.50 Program na dzień następnny. 24.00 Hymn. Zakończenie audycji.

Dnia 13 bm. zmarł po dłuższych cierpieniach opatrzony Sakramentami św. śp.
Inż. Lucjan Średziński
długoletni kierownik f-my „Technometal”
Prawy Jego charakter pozostanie nam zawsze w pamięci.
Zarząd i pracownicy f-my „Technometal”
Pogrzeb odbędzie się w środę 17. bm. o godz. 17 z kaplicy cmentarza Starofarnego przy ul. Granwaldzkiej. 7036

Dyrektora do Gimnazjum Przemysłowego Energetycznego w Smukale
Kierownika internatu i wykładowcy przedmiotów ogólnokształcących
poszukuje Zjednoczenie Energetyczne w Bydgoszczy. 2369
Mieszkania zapewnione na miejscu. — Zgłoszenia przyjmuje Dział Personalny, Bydgoszcz, ul. Warmińskiego 8.

D R U K I
wykonuje
DRUKARNIA POLSKA
Spółdzielnia Wydawnicza „ZRYW”
BYDGOSZCZ, Czerw. Armii 18
WSZELKIEGO RODZAJU

Dyrekcja Państwowej Szkoły Licealnej w Sepolinie poszukuje
nauczyciela języka polskiego —
i nauczyciela historii z geografiją
- pełny etat. Mieszkanie zapewnione

PRACY POSZUKUJĄ
Podróżujący
(Olsztyńskie) poszukuje różnych artykułów, cukierki — może przeprowadzić własną lokomocją. Olsztyn, Ratuszowa 7/4. (7034)
Samotne
serce szuka zajęcia u kulturalnego samotnego. „Starsza” IKP Bydgoszcz. (7035)

NAUKA
TRZY
miesięczne nowoczesne korespondencyjne kursy księgowości. — (2338)
Łódź, skrytka 163.

KUPNO
Kupię domek z ziemią. Konieczna Eleonora, Nowa-Wieś Chełmińska, pow. Chełmno. (2367)

HUMOR
„Wypoczynek” na tonie przyrody
— Gdzie jest, panienko, właściciel tego pensjonatu?
— Właściciel choruje na nerwy, proszę panienkę w ciągu miesiąca letnich wyjeżdża do miasta, żeby mieć trochę spokoju.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA W BYDGOSZCZY ul. Czerwonej Armii 20. — Telefon nr 33-41 i 33-42. DZIAŁ OGŁOSZEŃ I PRENUMERATY W BYDGOSZCZY ul. Generalissimusa Stalina 2 (Pod Arkadami), Tel. 24-29. Za niedorozumienie pisma, spowodowane siłą wyższą, nie odpowiadamy. — Rekopisów niezamówionych Redakcja nie zwraca. — Za ogłoszenia Redakcja nie odpowiada.

ODDZIAŁY „ILUSTR. KURIERA POLSKIEGO” W WIELKICH MIASTACH POLSKI
PODODZIAŁY W WIĘKSZYCH MIASTACH, AGENTURY NA PROWINCJI
DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKI ODREBNE WYDANIA „IKP”
WYDAWCA: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW”
BYDGOSZCZ, UL. CZERWONEJ ARMII 20 — TEL. 33-41 i 33-42.

OGŁOSZENIA: drobne po 50 zł za słowo. Poszukiwane pracy 30 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów. Tusty druk 100% drożej.
Ogłoszenia milimetr.: w tekście od 100—380 zł, za tekstem od 40—150 zł, nekrologi od 35—200 zł za 1 mm. W niedziele i święta 50% drożej. Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń nie odpowiadamy.